

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: **ЗАА-2022/12/СТА-ТТЗ**

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай сум 2022 он</p>	<p>Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 99993365 Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Б.Дагвасүрэн Утас: 99014227 Цахим хаяг: daqvasurenb@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор Б.Жалбаа Утас: 89330330 Цахим хаяг: jalbaab@audit.gov.mn</p> <p>Аудитор Ц.Оюунсүвд Утас: 99076038 Цахим хаяг: oyunsuvdts@audit.gov.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

---

1. Аудитын санал дүгнэлт.....	Error! Bookmark not defined.
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3
3. Аудитын тайлан.....	14
3.1 Ерөнхий зүйл.....	14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	14
3.4 Материаллаг байдал	15
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	16
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	17
3.8 Аудитын гол асуудал	17
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	17
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	17
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	17
4. Аудитын илрүүлэлт	18
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СХС	Сум хөгжүүлэх сан
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс:7046-36-12

᠒᠔᠒᠒.᠐3.᠒5 № 13᠐᠒/465

танай _____ -ны № _____ -т

СОНГИНО СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА А.ХАНДМАА-д

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Audit(D)A4-тоот/2022

013025531

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	539,509,313.55	1,185,807,980.30
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	168,067,452.06	729,645,571.35
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	168,067,452.06	729,645,571.35
3121	Төгрөг	168,067,452.06	729,645,571.35
31211	Төрийн сангийн харилцах	162,452,299.03	729,552,500.35
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	5,615,153.03	93,071.00
33	АВЛАГА	130,116,829.00	182,285,232.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		67,943,800.00
335	Бусад авлага	130,116,829.00	114,341,432.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	130,116,829.00	114,341,432.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	241,325,032.49	273,877,176.95
351	Түүхий эд материал	18,418,408.07	32,393,528.78
35110	Тусгай зориулалттай материал	9,302,018.40	14,103,908.40
35130	Эм боох материал	9,116,389.67	18,289,620.38
354	Хангамжийн материал	208,016,624.42	226,293,648.17
35410	Бичиг хэргийн материал	3,697,280.00	4,965,299.18
35420	Аж ахуйн материал	7,026,450.00	11,869,030.00
35430	нөөцийн бараа	-	8,000,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,112,230.00	2,928,250.00
35450	Барилгын засварын материал	1,440,700.00	3,327,900.00
35460	Хүнсний материал	3,229,762.00	3,876,658.00
35470	Бусад хангамжийн материал	187,510,202.42	191,326,510.99
35600	Мал амьтад	14,890,000.00	15,190,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,385,750,513.06	3,348,350,451.48
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,385,750,513.06	3,348,350,451.48
392	Биет хөрөнгө	3,291,184,763.06	3,255,329,701.48
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,203,902,632.00	3,123,431,705.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(364,857,928.15)	(452,561,510.09)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	176,722,800.00	176,722,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(91,558,282.37)	(107,182,797.65)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	417,488,579.58	459,894,587.14
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(289,948,587.49)	(320,044,276.71)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	236,114,683.09	236,454,683.09
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(184,580,021.48)	(198,197,628.42)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1,923,660.00	1,928,660.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	265,453,253.96	443,217,146.96
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(133,099,655.22)	(164,875,048.98)
39217	Ном	53,623,629.14	56,541,381.14
393	Биет бус хөрөнгө	94,565,750.00	93,020,750.00
39301	Программ хангамж	10,458,520.00	10,458,520.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,764,770.00)	(5,309,770.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	87,872,000.00	87,872,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,925,259,826.61	4,534,158,431.78
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	7,606,447.07	10,279,893.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	7,606,447.07	10,279,893.00
413	Өглөг	7,606,447.07	10,279,893.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг		-
4136	Бусад өглөг	7,606,447.07	10,279,893.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	7,606,447.07	10,279,893.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,917,653,379.54	4,523,878,538.78
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,917,653,379.54	4,523,878,538.78
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	905,727,416.83	905,727,416.83
51101	Өмч: - төрийн	2,570,697,108.72	2,570,697,108.72

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,184,063,661.24	2,886,015,171.14
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	478,138,527.33	2,280,456,524.90
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,705,925,133.91	605,558,646.24
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	827,862,301.47	732,135,950.81
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>3,925,259,826.61</u>	<u>4,534,158,431.78</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,434,972,820.07	3,551,782,727.63
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	31,972,126.23	531,638,124.40
110	Орлогын албан татвар	8,745,932.00	20,264,827.40
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	7,990,932.00	19,140,427.40
110002	Үйл ажиллагааны орлого	6,015,217.00	19,140,427.40
110008	Шууд бус орлого	1,975,715.00	-
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч	755,000.00	1,124,400.00
110201	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч иргэний орлогын албан татвар	755,000.00	1,124,400.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	4,091,164.23	36,733,941.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	371,164.23	-
113002	Бууны албан татвар	3,720,000.00	4,270,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар		32,463,941.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	19,135,030.00	474,639,356.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	12,769,884.00	2,427,100.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,339,206.00	807,100.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	10,118,678.00	310,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,312,000.00	1,310,000.00
1181	Газрын төлбөр	116,957.00	714,103.00
118101	Газрын төлбөр	116,957.00	714,103.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	6,248,189.00	471,498,153.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	3,366,660.00	6,112,617.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		465,090,400.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,784,529.00	152,136.00
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	97,000.00	143,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,888,396,125.84	312,407,959.05
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,888,396,125.84	312,407,959.05
120002	Хүүгийн орлого	25,437,694.87	28,248,996.92
120003	Торгуулийн орлого	10,000.00	22,766,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	31,881,604.91	177,280,574.57
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	31,881,604.91	177,280,574.57
120009	Бусад орлого	22,687,982.59	-
	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	1,760,146,020.00	38,566,707.56
	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	48,232,823.47	45,544,880.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,514,604,568.00	2,707,736,644.18
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,113,999,600.00	1,130,311,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,113,999,600.00	1,130,311,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	75,539,923.00	89,267,671.18
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	40,859,024.00	72,813,083.18
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	34,680,899.00	16,454,588.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,309,333,885.00	1,409,218,713.00

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	635,640,936.00	692,878,900.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	16,932,812.00	34,355,582.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	595,254,100.00	634,414,200.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	61,506,037.00	47,570,031.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	15,731,160.00	78,939,060.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	15,731,160.00	78,939,060.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,683,528,736.73	2,852,121,707.19
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,683,528,736.73	2,852,121,707.19
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,919,147,490.73	2,004,660,044.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,113,354,227.00	1,132,395,086.00
210101	Үндсэн цалин	823,072,423.00	797,795,095.00
210102	Нэмэгдэл	216,723,543.00	253,417,253.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,994,000.00	3,916,000.00
210104	Урамшуулал	68,564,261.00	77,266,738.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	148,369,954.09	154,673,368.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	102,659,869.02	108,182,162.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,479,860.64	11,761,312.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,174,237.13	9,371,949.39
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,272,760.00	2,296,423.87
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,783,227.30	23,061,520.12
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	272,908,394.00	292,491,328.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,871,795.00	11,557,027.00
210302	Түлш, халаалт	262,994,909.00	273,183,315.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,041,690.00	7,750,986.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	54,805,436.00	66,005,357.00
210401	Бичиг хэрэг	8,527,070.00	6,530,530.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,821,441.00	37,679,457.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,795,500.00	6,639,300.00
210404	Бараа материал акталсны зардал	5,210,575.00	7,750,000.00
210405	Аж ахуйн материал худалдан авах	1,378,700.00	1,480,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,072,150.00	5,925,170.00
2105	Нормативт зардал	63,335,759.80	101,332,065.29
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	29,499,196.80	70,422,046.29
210502	Хоол, хүнс	32,152,763.00	29,315,419.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,683,800.00	1,594,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,633,284.00	4,826,600.00
210603	багаж техник хэрэгсэл	281,700.00	-
210604	Урсгал засвар	5,351,584.00	4,826,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,866,300.00	5,282,900.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	3,866,300.00	5,282,900.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,745,723.00	11,851,690.03
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,920,843.00	8,602,760.03
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	432,100.00	2,262,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	383,050.00	324,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	199,530.00	210,908.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	73,800.00	88,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,040,300.00	190,000.00
210807	Газрын төлбөр	138,300.00	114,612.00

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	557,800.00	58,060.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	247,128,412.84	235,801,649.94
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,587,230.00	14,968,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,096,500.00	6,941,410.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	217,444,682.84	213,891,339.94
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	764,381,246.00	847,461,662.93
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,244,548.00	88,284,994.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,927,000.00	14,600,600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,217,548.00	13,412,262.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,100,000.00	60,272,132.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	667,057,523.00	736,346,462.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	635,640,936.00	692,878,900.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,932,812.00	42,555,582.00
0	Нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,483,775.00	911,980.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	74,079,175.00	22,830,206.93
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	74,079,175.00	22,830,206.93
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,751,444,083.34	699,661,020.44
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	45,518,949.43	94,102,374.20
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	3,284,299.43	46,941,374.20
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	42,234,650.00	47,161,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(45,518,949.43)	(94,102,374.20)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,705,925,133.91	605,558,646.24

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	905,727,416.83	878,674,764.67	427,326,064.13	2,211,728,245.63
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	-50,812,463.20	50,812,463.20	0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	905,727,416.83	827,862,301.47	478,138,527.33	2,211,728,245.63
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,705,925,133.91	1,705,925,133.91
C08	2020 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	905,727,416.83	827,862,301.47	2,184,063,661.24	3,917,653,379.54
D01	2021 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	905,727,416.83	827,862,301.47	2,184,063,661.24	3,917,653,379.54
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	-95,726,350.66	96,392,863.66	666,513.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	905,727,416.83	732,135,950.81	2,280,456,524.90	3,918,319,892.54
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	605,558,646.24	605,558,646.24
D09	2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	905,727,416.83	732,135,950.81	2,886,015,171.14	4,523,878,538.78

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2,628,076,571.69</u>	<u>3,289,088,675.50</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	31,972,126.23	530,513,724.40
110	Орлогын албан татвар	7,990,932.00	19,140,427.40
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	7,990,932.00	19,140,427.40
110002	Үйл ажиллагааны орлого	6,015,217.00	19,140,427.40
110008	Шууд бус орлого	1,975,715.00	
113	Хөрөнгийн албан татвар	4,846,164.23	36,733,941.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,126,164.23	
113002	Бууны албан татвар	3,720,000.00	4,270,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар		32,463,941.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	19,135,030.00	474,639,356.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	12,769,884.00	2,427,100.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,339,206.00	807,100.00
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	10,118,678.00	310,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,312,000.00	1,310,000.00
1181	Газрын төлбөр	116,957.00	714,103.00
118101	Газрын төлбөр	116,957.00	714,103.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	6,248,189.00	471,498,153.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	3,366,660.00	6,112,617.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		465,090,400.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,784,529.00	152,136.00
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	97,000.00	143,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	81,499,877.46	118,782,106.92
120	Нийтлэг татварын бус орлого	81,499,877.46	118,782,106.92
120002	Хүүгийн орлого	23,337,694.87	26,187,906.92
120003	Торгуулийн орлого	10,000.00	22,766,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	35,464,200.00	68,703,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	35,464,200.00	68,703,000.00
120009	Бусад орлого	22,687,982.59	1,124,400.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,514,604,568.00	2,639,792,844.18
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,113,999,600.00	1,130,311,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,113,999,600.00	1,130,311,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	75,539,923.00	89,267,671.18
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	40,859,024.00	72,813,083.18
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	34,680,899.00	16,454,588.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,309,333,885.00	1,409,218,713.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	635,640,936.00	692,878,900.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	16,932,812.00	34,355,582.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	595,254,100.00	634,414,200.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	61,506,037.00	47,570,031.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	15,731,160.00	10,995,260.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	15,731,160.00	10,995,260.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>2,452,796,155.00</u>	<u>2,613,556,206.21</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,452,796,155.00	2,613,556,206.21
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,688,414,909.00	1,766,094,543.28
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,112,624,295.00	1,132,395,086.00

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210101	Үндсэн цалин	818,880,248.00	797,795,095.00
210102	Нэмэгдэл	220,185,786.00	253,417,253.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,994,000.00	3,916,000.00
210104	Урамшуулал	68,564,261.00	75,252,690.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		2,014,048.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	148,090,574.00	154,674,815.07
210201	Тэтгэврийн даатгал	102,552,556.00	108,183,162.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,443,635.00	11,761,429.87
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,137,988.00	9,372,043.52
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,263,718.00	2,296,423.87
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,692,677.00	23,061,755.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	266,578,994.00	293,306,328.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,871,795.00	12,357,027.00
210302	Түлш, халаалт	256,665,509.00	273,183,315.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,041,690.00	7,765,986.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,017,106.00	57,825,926.18
210401	Бичиг хэрэг	7,376,150.00	7,585,849.18
210402	Тээвэр, шатахуун	26,767,756.00	34,051,777.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,795,500.00	6,639,300.00
210404	Ном, хэвлэл	10,000.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	661,600.00	534,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,406,100.00	9,014,100.00
2105	Нормативд зардал	59,526,703.00	73,988,598.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	33,242,768.00	42,273,483.00
210502	Хоол, хүнс	22,954,335.00	28,521,315.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,329,600.00	3,193,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,676,984.00	5,502,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,291,900.00	277,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	281,700.00	281,700.00
210604	Урсгал засвар	3,103,384.00	4,943,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,866,300.00	5,282,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,866,300.00	5,282,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,345,723.00	11,898,090.03
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,920,843.00	8,502,760.03
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	642,100.00	2,262,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	453,050.00	324,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	267,530.00	210,908.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,600.00	88,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,640,300.00	190,000.00
210807	Газрын төлбөр	188,300.00	114,612.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	145,000.00	58,060.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		146,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,688,230.00	31,220,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,989,230.00	19,384,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,699,000.00	11,836,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	764,381,246.00	847,461,662.93
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,244,548.00	88,284,994.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,927,000.00	14,600,600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	9,217,548.00	13,412,262.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,100,000.00	60,272,132.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	667,057,523.00	736,346,462.00

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	635,640,936.00	692,878,900.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,932,812.00	42,555,582.00
213404	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,483,775.00	911,980.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	74,079,175.00	22,830,206.93
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	74,079,175.00	22,830,206.93
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>175,280,416.69</u>	<u>675,532,469.29</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	64,433,900.00	63,654,350.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	64,433,900.00	63,654,350.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	64,433,900.00	63,654,350.00
223001	Бусад хөрөнгө	40,677,500.00	47,161,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	23,756,400.00	16,493,350.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(64,433,900.00)</u>	<u>(63,654,350.00)</u>
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-	50,300,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	-	50,300,000.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	<u>(50,300,000.00)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	110,846,516.69	561,578,119.29
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	57,220,935.37	168,067,452.06
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	168,067,452.06	729,645,571.35

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ЭЗА	Үзүүлэлт	Өмнөх оны	Тайлант оны	
		Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,039,381,506.23	2,004,872,800	1,874,456,114.07
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,800,384,546.23	1,850,938,000	1,776,995,114.07
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,786,182,726.23	1,813,045,300	1,739,102,414.07
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,172,960,769.93	1,166,494,300	1,130,331,312.00
210101	Үндсэн цалин	881,263,649.37	952,929,000	797,745,369.00
210102	Нэмэгдэл	214,817,007.56	136,987,900	253,417,253.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,016,000.00	5,054,000	3,916,000.00
210104	Урамшуулал	71,864,113.00	71,523,400	75,252,690.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	149,902,258.75	157,879,400	154,135,440.07
210201	Тэтгэврийн даатгал	105,677,205.95	111,021,000	107,643,787.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,213,100.70	11,714,700	11,761,429.87
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,970,660.56	9,371,600	9,372,043.52
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,248,364.14	2,342,800	2,296,423.87
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,792,927.40	23,429,300	23,061,755.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	293,959,800.19	291,417,000	285,546,428.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,049,392.19	13,069,000	10,857,027.00
210302	Түлш, халаалт	279,075,608.00	276,287,300	273,183,315.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,834,800.00	2,060,700	1,506,086.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	49,491,279.00	60,558,200	58,827,757.00
210401	Бичиг хэрэг	7,986,100.00	7,206,600	7,347,010.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,494,960.00	35,338,900	33,830,897.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,669,119.00	6,625,400	6,619,300.00
210404	Ном, хэвлэл	157,500.00	1,769,700	1,631,550.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	404,600.00	707,100	534,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,779,000.00	8,910,500	8,864,100.00
2105	Нормативд зардал	48,556,409.90	78,254,000	61,165,648.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	12,300,753.90	30,468,500	29,450,533.00
210502	Хоол, хүнс	32,213,956.00	44,575,900	28,521,315.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,041,700.00	3,209,600	3,193,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,072,700.00	5,566,000	5,382,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	78,000.00	454,400	277,100.00
210602	Тавилга			
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	281,700	281,700.00
210604	Урсгал засвар	3,994,700.00	4,829,900	4,823,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,625,000.00	5,720,600	5,123,900.00
210701	Гадаад албан томилолт			
210702	Дотоод албан томилолт	4,625,000.00	5,720,600	5,123,900.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах			
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,748,618.23	6,997,300	4,285,529.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,663,300.00	2,548,100	1,198,099.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	607,608.23	2,623,300	1,954,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	523,450.00	539,100	324,450.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	249,700.00	295,700	210,908.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	73,800.00	88,700	88,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,385,400.00	203,400	190,000.00
210807	Газрын төлбөр	184,660.00	188,300	114,612.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	60,700.00	60,700	58,060.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		450,000	146,400.00

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,865,890.23	40,158,500	34,304,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	41,718,990.23	22,420,100	17,755,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,146,900.00	17,738,400	16,548,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	14,201,820.00	37,892,700	37,892,700.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,201,820.00	37,892,700	37,892,700.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,701,820.00	14,600,600	14,600,600.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		22,252,100	22,252,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	1,040,000	1,040,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	149,176,960.00	101,794,200	47,161,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	149,176,960.00	101,794,200	47,161,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	149,176,960.00	101,794,200	47,161,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	89,820,000.00	52,140,600	50,300,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	89,820,000.00	52,140,600	50,300,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	919,700,772.19	2,004,872,800	1,893,272,602.07
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	1,130,178,100	1,107,480,993.07
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		1,130,178,100	1,107,480,993.07
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	833,499,023.19	734,288,900	706,093,349.00
122005	Орон нутгийн төсвөөс	789,420,580.19	686,718,900	658,523,318.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	44,078,443.00	47,570,000	47,570,031.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	17,192,930.00	15,926,000	10,995,260.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	17,192,930.00	15,926,000	10,995,260.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	69,008,819.00	124,479,800	68,703,000.00
120041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	69,008,819.00	-	68,703,000.00
120043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих		124,479,800	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	25,832,841.90	-	106,364,804.04
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	8,423,143.90	-	125,181,292.04
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6.00	6	6.00
610001	Төсвийн байгууллага	6.00	6	6.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	105.00	97	99.00
620001	Удирдах ажилтан	13.00	13	13.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	62.00	57	59.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	30.00	27	27.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	443.00	447	447.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	349.00	322	322.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС	349.00	322	322.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	94.00	125	125.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	94.00	125	125.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	105.00	97.00	99.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00	9.00
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	60.00	53.00	55.00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	5.00	5.00	5.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	16.00	15.00	15.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч	7.00	7.00	7.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8.00	8.00	8.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	89,174,600.18
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	89,174,600.18
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	37,870,326.18
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	2,063,774.00
210101	Үндсэн цалин		49,726.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		2,014,048.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	539,375.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	-	539,375.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	-	7,759,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан		1,500,000.00
210302	Түлш, халаалт		-
210303	Цэвэр, бохир ус		6,259,900.00
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	629,719.18
210401	Бичиг хэрэг		238,839.18
210402	Тээвэр, шатахуун	-	220,880.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		20,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		150,000.00
2105	Нормативд зардал	-	12,822,950.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	12,822,950.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	120,000.00
210604	Урсгал засвар		120,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	-	159,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	-	159,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	1,997,408.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		1,689,508.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		307,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	11,778,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	7,128,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		4,649,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	50,392,294.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	50,392,294.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		7,407,882.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		13,412,262.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	29,572,150.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	911,980.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		911,980.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	89,267,671.18
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	89,267,671.18
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	72,813,083.18
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		16,454,588.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		93,071.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад дотоод хяналттай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ц.Оюунсүвд гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Б.Дагвасүрэн, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 3 дугаар сарын 25-ны өдрийн 1/30 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Байгууллагын зорилго, зорилт, үйл ажиллагааны чиглэл: Төрийн үйлчилгээг ард иргэдэд тэгш шударга хүртээмжтэй чанартай хүргэх зорилго, чиг үүргийн хүрээнд ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Сум нь дотоод хяналтын нэгжийг байгуулаагүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Сонгино сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны мөнгөн хөрөнгийн орлого 3,289.1 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 49.3 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувь буюу 37.0 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 729.6 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 561.5 сая төгрөгөөр өссөн байна. Мөнгөн хөрөнгийн 0.1 сая төгрөг нь ЭМТ-ийн, 70.5 сая төгрөг нь СХС-ийн, 54.6 сая төгрөг нь ОНХС-ийн, 604.4 сая төгрөг нь орон нутгийн ерөнхий орлогын дансны үлдэгдэл байна.

Авлага

Авлага дансны үлдэгдэл 182.3 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 52.2 сая төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь Сум хөгжүүлэх сангийн авлага 15.8 сая төгрөгөөр буурсан, ковид-19 цар тахалтай холбоотой эрүүл мэндийн төвд үүссэн авлагатай холбоотой байна.

/төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
ЭМТ		67,943,800
СХС	130,116,829	114,341,432
ДҮН	130,116,829	182,285,232

Илрүүлэлт: ТШЗ-ын санхүүгийн аудитаар Эрүүл мэндийн төв үүссэн авлагыг Корона вирусээр хэвтэн эмчлүүлсэн өвчтөний эмчилгээний норматив төсөв өртгийн тооцоолол үндэслэлгүй байна гэж үзэн 10.0 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон байна.

Бараа материал

Бараа материалын үлдэгдэл 265.9 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 24.6 сая төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь Эрүүл мэндийн төвд ковид-19 цар тахалтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлын хүрээнд эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөц бүрдүүлсэн, түүхий эд материал 14.0 сая төгрөгөөр, хангамжийн материал 10.3 сая төгрөгөөр өссөнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл 3,385.8 сая төгрөг болж, 37.4 сая төгрөгөөр буурсан нь төсөвт байгууллагууд 16.5 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэсэн, 206.9 сая төгрөгийн хөрөнгө хандиваар ирсэн, ЭМТ 80.5 сая төгрөгийн барилгыг балансаас баланс шилжүүлсэн, элэгдлийн зардал хасагдсантай холбоотой байна.

Богино хугацаат өр төлбөр

Өглөг дансны үлдэгдэл 10.3 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 2.7 сая төгрөгөөр өссөн нь ковид-19 цар тахалтай холбоотой Эрүүл мэндийн төвд үүссэн өглөг байна.

/төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
ЗДТГ	7,605,000.00	7,605,000.00
ЭМТ		2,674,893.00
Цэцэрлэг	1,447.07	
ДҮН	7,606,447.07	10,279,893.00

Цэвэр хөрөнгө

Цэвэр хөрөнгийн дүн 4,523.9 сая төгрөг болж, 606.2 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Энэ нь тайлант хугацааны үр дүнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны төсвийн зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр болон зарлагыг анх батлахдаа 1,977.2 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж баталсан байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн төсөвт тодотгол хийж, 27.7 сая төгрөгөөр нэмж 2,004.9 сая төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх хөтөлбөрт зориулан 2,004.9 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 1,777.0 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 47.2 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, 50.3 сая төгрөгийг эргэн төлөгдөх зээлд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 1,130.2 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 686.7 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 15.9 сая төгрөгийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 47.6 сая төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 124.5 сая төгрөгийг урд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,107.5 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 658.5 сая төгрөг, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 11.0 сая төгрөг, орон нутгийн хөгжлийн сангаас 47.6 сая төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих 68.7 сая төгрөг, нийт 1,893.3 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон нь 111.6 сая төгрөг дутуу байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого буюу сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн эргэн төлөлтийн орлогоор 68.7 сая төгрөг бүрдүүлж, зээлийн төлбөр батлагдсан төсвөөс 15.7 сая төгрөгөөр нэмэгдэж төлөгдсөн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,874.5 сая төгрөг буюу 99 хувьтай байгаа нь төсөвт санхүүжилт дутуу олгогдсон, ОНХС-ийн төлөвлөсөн ажлыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй зэрэгтэй холбоотой байна.

Урсгал санхүүжилтийн зарцуулаагүй үлдэгдэл 34.3 сая төгрөгийг сумын төсөвт, 22.8 сая төгрөгийг улсын төсөвт, 8.2 сая төгрөгийг аймгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн

бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 8.0 сая, дээд шатны төсвийн захирагчаас 64.8 сая, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 16.5 сая, нийт 89.3 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс урсгал зардалд 88.3 сая төгрөг зарцуулж, үлдэгдэл 0.9 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Онцолсон болон бусад асуудал гараагүй.

3.8 Аудитын гол асуудал

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Аудитаар илэрсэн алдаа зөрчил нь төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг түвшнээс бага тул зөрчилгүй санал, дүгнэлт өгсөн.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Аудитын хүрээнд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, түүний биелэлттэй танилцахад эрсдэлтэй асуудал ажиглагдаагүй болно.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансанд мэдээлбэл зохих 155 мэдээллээс 36 мэдээллийн хугацаа хоцроосон, Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь хэсэгт төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг мэдээлээгүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3, 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалттай нийцэхгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Сонгино сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн үйл ажиллагаанд мөрдөж буй хууль тогтоомжийн хүрээнд бусад мэдээлэлтэй танилцахад эрсдэлтэй асуудал ажиглагдаагүй болно.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн үйл ажиллагаанд завсрын аудит хийгдээгүй бөгөөд өмнөх санхүүгийн аудитаар 2 заалт бүхий зөвлөмж өгч, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах эрсдэлтэй асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн аудитаар нийт 8.7 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илрүүлж, 1.8 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 6.9 сая төгрөгийн зөрчилд 2 заалт бүхий зөвлөмж, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчилд 1 заалт бүхий зөвлөмж өгсөн.

4.2.1 Залруулсан алдаа

Төсвийн шууд захирагчийн тайланг нэгтгэхдээ ИТХ, Сум хөгжүүлэх сангийн аудитлагдсан тайланг 1.8 сая төгрөгөөр зөрүүтэй нэгтгэсэн алдааг залруулсан.

4.2.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоох алдаа зөрчил илрээгүй

4.2.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөх алдаа зөрчил илрээгүй

4.2.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1 Хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Төсвийн шууд захирагчдын аудитаар илэрсэн алдаа зөрчилд дүн шинжилгээ хийхэд, шууд захирагчдын төрийн сангаар хийгдэж буй ажил гүйлгээнд хяналт тавиагүй, дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүйтэй холбоотой зөрчил байна. Тухайлбал: Туслах аж ахуйтай холбоотой зардлыг үндсэн үйл ажиллагаанаас санхүүжүүлсэн, 1.5 сая төгрөгийн зардлын эдийн засгийн ангиллыг гүйлгэн зарцуулсан зэрэг зөрчлүүд байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "аж ахуй нэгжийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журмын 3 дугаар зүйлийн 3.7.6. хяналт шалгалтын явцад илэрсэн зөрчлийг арилгах, урьдчилан сэргийлэх талаар мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх", Засгийн газрын 2015 оны 24 дүгээр тогтоолоор батлагдсан Төрийн сангийн үйл ажиллагааны журмын 7 дугаар зүйлийн 7.13.7 "энэхүү журмын 7.8-д заасан анхан шатны баримт дутуу, иж бүрдэл болоогүй тохиолдолд", 8 дугаар зүйлийн 8.4 "Төрийн сан төсвийн байгууллагаас ирүүлсэн төлбөрийн болон бэлэн мөнгөний хүсэлтийг холбогдох баримт, цахим хэлбэрээр шивсэн гүйлгээ, батлагдсан төсвийн зарцуулалтын эрх, хөтөлбөр, зориулалт арга хэмжээ, эдийн засгийн ангиллын дагуу бүлгийн дүнд багтаан төлбөрийг гүйцэтгэнэ. Төлбөрийн хүсэлт, холбогдох баримт нь шаардлага хангаагүй, батлагдсан төсөв, хөтөлбөр, зориулалт арга хэмжээ, эдийн засгийн ангилал, бүлгийн дүн нь төлбөр гүйцэтгэх хэмжээний эх үүсвэргүй тохиолдолд гүйлгээг буцаана" гэсэн заалтууд, ангилал, нийцсэн бөгөөд зохистой байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдтэй нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төсөв захирагчдын үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг сайжруулж, арга зүйгээр хангаж ажиллах;

1. Хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: ТШЗ-д олгосон санхүүжилтийг батлагдсан төсөвтэй тулгахад Хүүхдийн цэцэрлэгт батлагдсан төсвөөс 3.0 сая төгрөгийн санхүүжилт илүү олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.4, 57 дугаар зүйлийн 57.2, Төсвийн захирагчийн төсөвт зохицуулалт хийх журмын 3.1, 3.1.6 дахь заалттай нийцэхгүй, тохиолдсон байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Санхүүжилтийг батлагдсан төсвийн хүрээнд олгож байх;

1. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээлбэл зохих Шилэн дансанд мэдээлбэл зохих 155 мэдээллээс 36 мэдээллийн хугацаа хоцроосон, Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь хэсэгт төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг мэдээлээгүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3, 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулах мэдээллийг хуулийн хугацаанд үнэн зөв, иж бүрэн, Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь хэсэгт төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг тухай бүр мэдээлж хэвших;

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

5. Төвлөрүүлэн захирагчийн зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудал											
1	ЗДТГ	5	6.3	2	1.0	1	0.4	1	2.3	1	2.6
2	ИТХ	2	1.1	2	1.1						
3	Эрүүл мэндийн төв	3	13.0			1	10.0			2	3.0
4	Хүүхдийн цэцэрлэг	1	0.2			1	0.2				
5	Соёлын төв	2	1.1	1	0.3					1	0.8
6	Ерөнхий боловсролын сургууль	1	28.3							1	28.3
7	Төвлөрүүлэн захирагч	5	8.7	2	1.8					3	6.9
Дүн		19	58.7	7	4.2	3	10.6	1	2.3	8	41.6